

Apollofjäril.

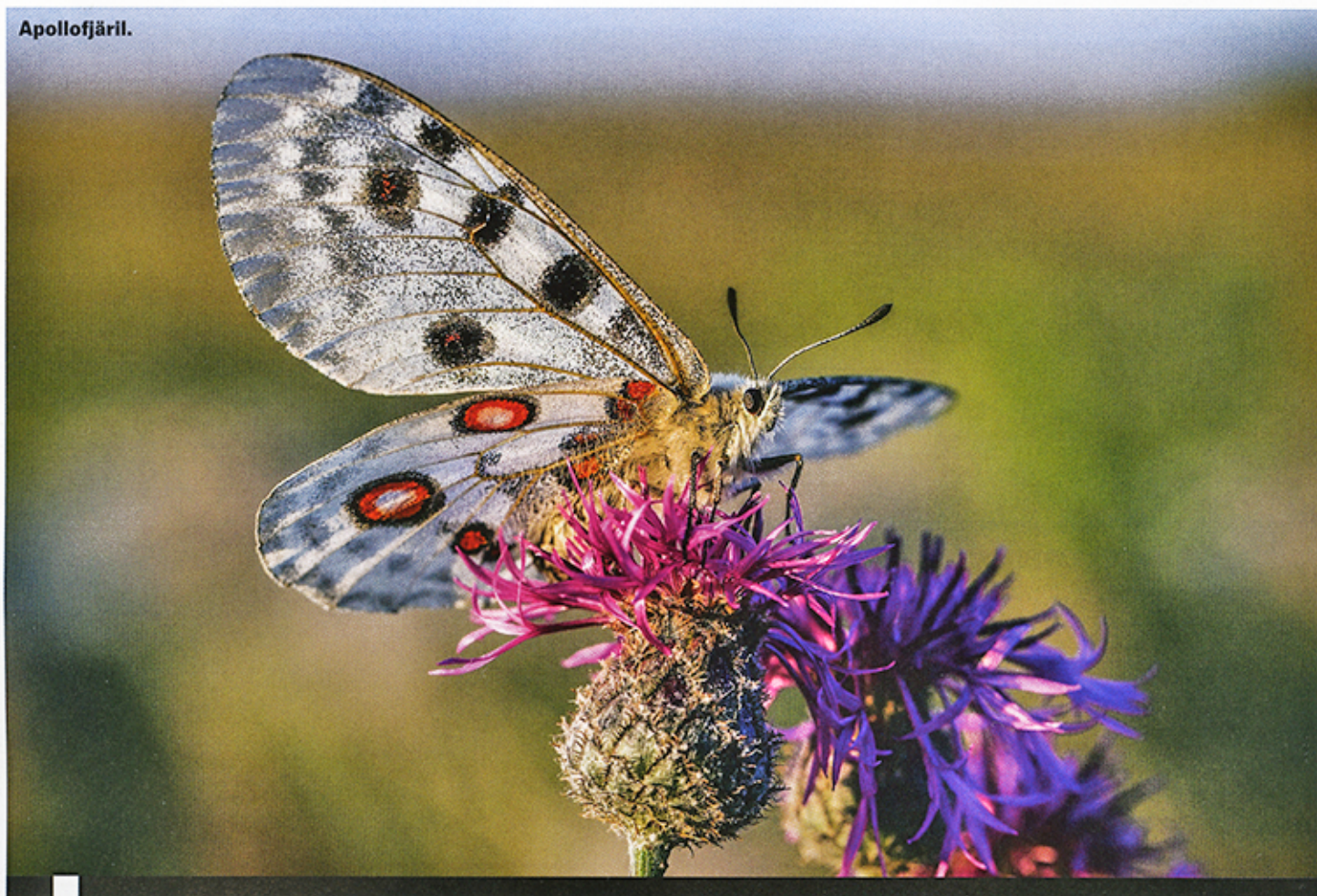

Foto: Torbjörn Arvidsson

Naturens vinnare – och förlorare

Magnus Elander.

FOTO. "När mitt naturintresse tog fart i tonåren på 1960-talet var sångsvan och grågås något man sällan såg, medan sånglärkor och starar fanns överallt. I dag är det tvärtom."

Magnus Elander är projektledare för *Vinnare och förlorare i svensk natur*, en fotoutställning som under 2021 och 2022 visas i Uppsala, Falun, Malmö, Jönköping och Luleå. På respektive ort organiseras guidade visningar, exkursioner och föredrag. För skolor finns ett utarbetat pedagogiskt program.

Vilka är de största hoten mot våra djur?

– Hotbilden är ofta olika för olika djur, men om man ska generalisera kan man säga den storskaliga omdaning av landskapet, det vill säga modernt skogs- och jordbruk. Att växthusgaser ökar leder till klimatförändringar så att glaciärer smälter i polartrakterna, vilket gör avtryck också i Sverige.

Berätta om en av naturens förlorare.

– På femtio år har antalet sånglärkor mer än

halverats. Nu syns en vändning, sedan ornitologer och bönder börjat samarbeta om att skapa "lärk-rutor" där jordbrukarna får betalt för att lämna små bitar oplöjda.

Och en vinnare?

– Grågåsen var ytterst nära att utrotas på grund av jakt. Efter fridlysningen för mer än hundra år sedan tog det lång tid innan den kom tillbaka. I dag är det den gås vi ser oftast ute i det sydsvenska landskapet. **Vilken av de 35 arter ni beskriver är du mest orolig för?**

– Åkerhumlan. På senare år har krisen för tambiet fått stor uppmärksamhet. Då är det lätt att glömma alla vilda pollinerare som vi också är beroende av. I Sverige finns 270 arter av bin och 37 olika humlor. Det bästa vi kan göra är att se till att det finns fler blommor i landskapet och att sätta upp insektshotell på en husvägg eller en grindstolpe.

Mer info finns på www.naturfotograferna.se.

FOTO: BO ARRHED